

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018

Den Haag
21 april 2005

Ons kenmerk
AP/PSW/2005/17702

Uw brief van
7 april 2005

Uw kenmerk
2040512090

Onderwerp
vragen van de leden Sterk en Jan de Vries

Bijlage(n)
antwoorden

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van de leden Sterk en Jan de Vries (beiden CDA) van uw Kamer inzake werkloosheid onder allochtone leerkrachten.

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk 2040512090

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(Maria J.A. van der Hoeven)

Antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden Sterk en Jan de Vries (beiden CDA) van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ingezonden d.d. 6 april 2005, kenmerk 2040512090)

1.

Vraag: Bent u bekend met het bericht 'Werkloosheid onder allochtone docenten'?¹

Antwoord: Ja.

2.

Vraag: Waaraan is het te wijten dat ongeveer de helft van de OALT-leerkrachten² nu werkloos is?

Antwoord: Tijdens het overleg in 2003 om te komen tot een sociaal plan bij de beëindiging van de bekostiging voor OALT is uitgegaan van een arbeidsmarkt in het primair onderwijs die nog volop tekorten te zien gaf. Daarom was aangenomen dat een beperkt deel van de OALT leerkrachten in een uitkerings situatie terecht zou komen en dat een groot deel van de OALT leerkrachten via het groepsleraarschap of via lager betaalde functies met een loonsuppletie aan het werk zou blijven. De arbeidsmarkt is daarna vrij onverwacht gekanteld en voor het primair onderwijs is die nu redelijk in balans. Op het moment dat de OALT leerkrachten op deze markt verschenen op zoek naar een nieuwe baan (1-8-2004), waren de banen niet meer volop beschikbaar. Dit is niet bevorderlijk geweest voor het weer vinden van werk door OALT leerkrachten.

3.

Vraag: Welke relatie is er tussen de bekwaamheden en competenties van de OALT-leerkrachten en het feit dat ze nu werkloos zijn? In hoeverre speelt hun beheersing van de Nederlandse taal daarbij een rol?

Antwoord: Een belangrijk deel van de nu werkloze OALT leerkrachten mist de bevoegdheid van leerkracht basisonderwijs. De concurrentiepositie met bevoegde leerkrachten is daarom slecht. De slechte beheersing van de Nederlandse taal bij een deel van de OALT leerkrachten (geschat op 20%) speelt ook een rol bij het niet eenvoudig kunnen terugkeren in het arbeidsproces.

4.

Vraag: Is er een relatie en zo ja, welke, met het veranderde gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid?

Antwoord: Een andere inzet van middelen voor het onderwijsachterstandenbeleid van gemeenten heeft ook mogelijk consequenties voor de personeelsplanning. Ik sluit niet uit dat een veranderde vraag naar personeel tot gevolg kan hebben gehad dat OALT leerkrachten minder mogelijkheden hadden om opnieuw aan de slag te gaan. Het onderzoek van Regioplan, waarnaar het artikel in Trouw verwijst, heeft zich overigens niet gericht op dit aspect.

5.

Vraag: Is het wachtgeldakkoord voldoende stimulerend voor de OALT-leerkracht om een andere baan te zoeken of te vinden?

Antwoord: Ik ga ervan uit dat u doelt op het sociaal plan bij beëindiging bekostiging OALT. Dit sociaal plan voorzag ondermeer in € 5.000,- per OALT leerkracht in te zetten door gemeenten en onderwijswerkgevers in brede zin ter voorkoming van werkloosheid, zoals financiering van om-, her- en bijscholing en outplacementtrajecten. Verder is een ruime loonsuppletie overeengekomen bij aanvaarding van een lager betaalde baan. De verwachtingen tijdens het totstandkomen van het sociaal

¹ Trouw, 1 april jl.

² OALT: Onderwijs in Allochtone Levende Talen

plan waren, ten aanzien van het aantal met werkloosheid bedreigde OALT leerkrachten, gunstiger dan nu feitelijk het geval is. De flankerende maatregelen werden toen voldoende stimulerend geacht.

Uit onderzoek van Regioplan blijkt dat (om)scholing en outplacement voornamelijk is bekostigd uit de middelen voor flankerend beleid (€ 5.000 per OALT-leraar) die beschikbaar zijn gesteld; soms hebben schoolbesturen er ook nog eigen middelen aan toegevoegd. Bij 20% van de schoolbesturen waar nog een (om)scholings- of outplacementtraject wordt gevolgd, zijn afspraken gemaakt die perspectief bieden op een nieuwe functie; om hoeveel OALT leerkrachten het hier precies gaat is niet duidelijk. Wel kan worden geconstateerd dat het huidige aantal OALT leerkrachten met een uitkering dus nog kan afnemen.

6.

Vraag: Hoeveel OALT-leerkrachten maken gebruik van her- en bijscholing? Welke her- en bijscholing betreft dit?

Antwoord: Per OALT leerkracht is € 5.000,- beschikbaar gesteld aan de gemeenten, en via hen aan de schoolbesturen, in het kader van het sociaal plan. De verantwoording over de besteding van deze middelen hebben de gemeenten nog niet hoeven leveren (deadline aanleveren verantwoordingsgegevens is 15 juli 2005). Ik kan dus niet aangeven hoeveel OALT leerkrachten gebruik maken van her- en bijscholing en ook niet om welke vormen van her- en bijscholing het gaat. Het bedrag is beschikbaar gesteld om alles te doen wat dienstig kan zijn aan het weer aan het werk helpen van OALT leerkrachten. Her- en bijscholing is daar een onderdeel van.

7.

Vraag: Hebben de scholen voldoende hun verantwoordelijkheid genomen bij het zoeken van werk voor deze OALT-leerkrachten?

Antwoord: Uit de contacten met het Participatiefonds blijkt dat de werkgevers zich aan de inspanningsverplichting hebben gehouden die geldt bij ontslag van personeel. In het kader van de instroomtoets van het Participatiefonds wordt een beoordeling gemaakt van de inspanningen die een werkgever moet leveren om werkloosheid van een personeelslid te voorkomen c.q. te bekorten. Uit de instroomtoets op vrijwel iedere ontslagmelding die bij het fonds is gedaan in het kader van een ontslag van een OALT leerkracht blijken de werkgevers al het mogelijke te hebben gedaan om niet te hoeven ontslaan. Een aantal werkgevers heeft, naast de middelen voor flankerende maatregelen die door mij beschikbaar zijn gesteld, zelf geïnvesteerd in voorkoming van werkloosheid. Zie hiervoor ook het antwoord op vraag 5.

8.

Vraag: Hoe is de inzet geweest van de sociale partners?

Antwoord: Sociale partners hebben zeer constructief meegewerkt aan de totstandkoming van het sociaal plan behorend bij de beëindiging van de bekostiging OALT op sectorniveau. Op het decentrale niveau van de instelling of de gemeente waren en zijn de inspanningen van de werkgevers en vakbonden duidelijk gericht op voorkoming van werkloosheid en behoud van OALT leerkrachten voor de sector.